

Ключевые слова: наночастицы, наноструктуры, гетерокоагуляционный механизм, многостадийный синтез, волокнистый материал.

GETEROCOAGULATION MECHANISM OF THE LAYERED NANOSTRUCTURES CREATION ON FIBRES MATERIALS SURFACE

REDKO Y.A.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. The creation of a layered nanostructures on the surface of fibrous materials by using the mechanism of self-organization geterocoagulation.

Methodology. Used classical methods of chemical technology of textile materials, the method of determining the electrical characteristics multifilament yarns and fabrics.

Findings. In the direction of the development of scientific bases of nanotechnology creating fibrous materials with special properties, the possibility of multilayer coatings by self-organizing processes nanoparticles on the surface of fibrous materials first developed methods of producing electrically conductive fiber materials by applying a layered nanostructure of polyaniline nanoparticles in the presence of nanodispersion.

Originality. First obtain a fibrous material with conductive properties by multistage geterocoagulation particles on the surface of the fibrous material.

Practical value. Investigation of the process includes a layered nanostructures with sizes less than 100 nm is capable of applying to the surface of the fiber components, which provide important fiber materials for technical applications properties.

Keywords: nanoparticles, nanostructure, mechanism of geterocoagulation, multistage synthesis, the fibrous material.

УДК 7.012.001.891

ДЖАЛІЛІАН Ф., НІКОЛАЄВА Т. В.

Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦІЙНОГО ЖІНОЧОГО КОСТЮМА НАРОДІВ ІРАНУ

Мета. Дослідження використання художньо-композиційних характеристик національного костюма Ірану в проектуванні сучасного одягу.

Методика. Використання методик історіографічного та системно-структурового аналізу дало можливість визначення провідних художньо-композиційних характеристик та оздоблювальних елементів національного іранського костюма.

Результати. В ході наукового дослідження визначено, що в художньому проектуванні сучасного одягу стає все більш поширеним використання традицій народного костюма. Традиційне народне вбрання є не тільки багатим проявом національної культури, а й глибоким творчим та емоційним джерелом в розвитку сучасного дизайну.

Наукова новизна. Дослідження структури, асортименту та художньо-композиційних характеристик костюма Ірану вперше розглянуто з точки зору проектування сучасного одягу.

***Практична значимість.** Результати проведених досліджень можуть бути використані в створенні сучасних колекцій жіночого одягу.*

***Ключові слова:** національні традиції, етнічні мотиви, творче джерело, народний костюм, сучасний дизайн.*

Вступ. Національний костюм завжди був однією з головних складових культури народів, що проживають у відповідних регіонах. При цьому на великих територіях зустрічаються представники різних етнічних груп, які мають свої, не схожі на інші, традиції в формуванні комплексу костюма[1]. З бігом часу, стали традиції змінюються, костюм в окремих його частинах, а іноді і в цілому, трансформується, та осучаснюється. Тому важливим завданням сучасного дизайну є з однієї сторони дбайливе збереження національних традицій, з іншої – використання новітніх дизайнерських технологій в проектуванні сучасного костюма.

Постановка завдання. Питання дослідження впливу національного костюма Ірану на сучасний дизайн одягу вивчено дуже мало. Протягом багатьох віків територію Стародавньої Персії заселяли різні народи, та за великий історичний період сформувалась єдина національна структурність, яку об'єднує не тільки загальна мова, але й узагальнені традиції та форми художньої культури.

В той же час, особливості національних традицій продовжують бути формою прояву звичаїв, переконань, культурних цінностей певних регіонів. Залежність формування комплексу костюма від географічного розташування регіону, його історії, втілюють бачення певного ідеалу краси та суспільної значущості. Традиційний іранський костюм і в подальшому буде надавати можливість задовольняти потреби у самодостатності та визначенні національної приналежності. В нових суспільних умовах активного розвитку відносин з європейськими країнами, оригінальний, традиційний костюм Ірану не втрачає своєї привабливості та залишається знаковим у різних суспільних верствах.

Результати дослідження. Народи, що населяють сучасну територію Ірану поділяються на шість етнічних груп: курди, турки, туркмени, лор, белуджі, араби. Кожна з цих груп має свої особливості формування костюмного комплексу та відповідних доповнень. Виконання комплексу костюма пов'язане з народними традиціями ткацтва, плетіння, вишивки, декорування напівдорогоцінним камінням. Вибір матеріалів для традиційного одягу багато в чому визначається особливостями кліматичних умов. Провідними матеріалами є натуральні: бавовна, шовк, вовна [2].

Важливе значення мають також вірування та релігійні традиції. Оформлення та декорування одягу багато в чому підкреслюється вимогам певних релігійних течій. Релігійні вірування, відповідні принципи впливають на весь комплекс одягу, його форми, кольорову гаму, декорування та манеру носіння [3].

Традиційний жіночий костюм. Основу традиційного жіночого костюма складає сорочка. Форма сорочки достатньо проста, прямого або трохи розширеного силуету, з прямокроєними рукавами, бічними вставками та ластовицями. Сорочка має невеликий комір – стійку та центральну застібку – розріз, що доходить до лінії грудей. Края

сорочки, комір та лінія застібки оформлюються вишивкою або декоративною стрічкою (рис. 1).

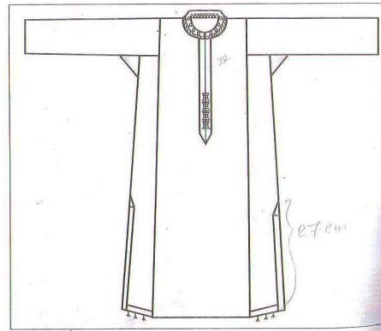

Рис. 1

Головними матеріалами для пошиття сорочки є бавовна та шовк. До комплексу жіночого костюма входять також штани або «шаровари» та широка спідниця «чадор шаб». Зверху капелюх покривається шаллю – «русари», в колірній гамі костюма [3]. Штани вузькі від щиколотки до коліна, розширені від колін до лінії стегон та призборені по лінії талії. Спідниця пряма за кроєм, теж збирається на поясі. В прохолодну погоду комплекс доповнюється пальто з довгим або коротким рукавом, яке носить назву «кафтан» (рис.2).

Рис. 2

Головні убори різноманітні за формою, конструкцією та оформленням. Найбільш поширеним є капелюх – шолом (лчак), який шиється з тканих шарфів (рис.3).

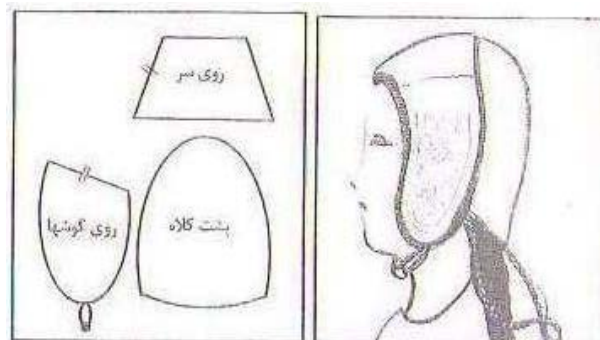

Рис. 3

Жіночий костюм доповнюється довгими, в'язаними шкарпетками, з яскравим візерунком (для жінок більш солідного віку шкарпетки мають чорний або сірий колір). В залежності від функції, шкарпетки можуть мати різну конструкцію та довжину (рис. 4).

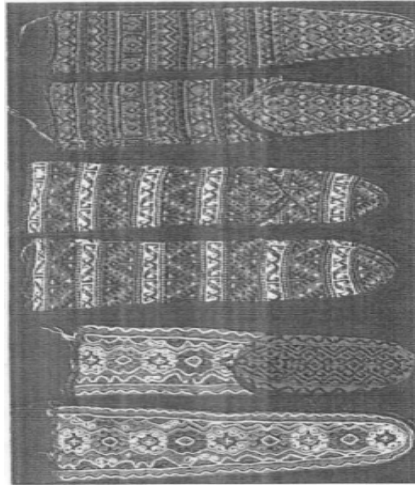

Рис.4

Взуття шкіряне, на плоскій підшві – «башмах», багато декороване вишивкою та аплікаціями (рис. 5).

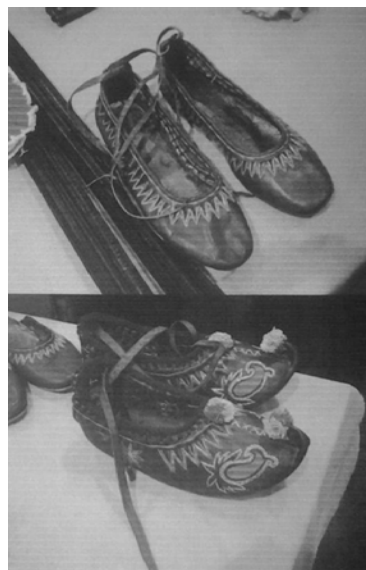

Рис. 5

Важливу роль в формуванні комплексу костюма відіграють також ювелірні прикраси та декоративні елементи оздоблення: «гердаш» - нагрудна прикраса зі срібла оздоблена напівдорогоцінним камінням – бірюзою, сердоліком, агатом; браслети – «алянгу» та довгі сережки – «гушваре».

Кольорова гама жіночого костюма є достатньо різноманітною, вона включає відтінки червоного, білого, зеленого, помаранчевого, бірюзового та жовтого. Проте використання кольорів є дуже делікатним, сполучення їх гармонійні, не викликають враження строкатості.

Вплив етнічного костюма різних народностей Ірану на формування комплексу сучасного костюма є надзвичайно важливим. Саме в жіночому костюмі суспільні та

релігійні традиції зберігаються найбільш дбайливо. В той же час, сучасна жінка Сходу починає приймати все активнішу участь у бізнесі, освіті, політиці. Тому вивчення історії розвитку форм, колориту, декорування національного іранського костюма та пошук оптимального співвідношення традиційного та нового в формуванні сучасного жіночого костюма є надзвичайно актуальним (рис.6). Необхідним завданням в цьому напрямку є дослідження структурної побудови та композиційних характеристик національного костюма [4].

Рис. 6

Висновки. Проведені дослідження особливостей формування комплексу іранського народного костюма, його головних художньо-композиційних характеристик визначили, що він являє собою надзвичайно багате та естетично вивірене творче джерело для проектування сучасного жіночого одягу.

Вимоги активізації ролі та сучасного положення жінки в ісламських країнах диктують необхідність розробки нових форм та асортименту жіночого одягу, який у все більших обсягах починає проектуватись та виробляється підприємствами легкої промисловості Ірану, яка активно розвивається.

Список використаної літератури

1. Стамеров К. К. Нариси з історії костюма. Том 1. Київ, «Мистецтво», 20 с.
2. Мерцалова М. Н. Костюм разных времен и народов. Том 1. АО «Академия моды», Москва. 1993. 542 стр.
3. Albert Racient. The historical encyclopedia of costumes. Facts on File. New York. 1996. 320 с.
4. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формування костюма. Київ. Арістей. 2013р.

Рекомендовано до публікації: д.т.н., проф. Колосніченко М. В., КНУТД
Стаття надійшла до редакції 31.03.2014

ИССЛЕДОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННО - КОМПОЗИЦИОННЫХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦИОННОГО ЖЕНСКОГО КОСТЮМА НАРОДОВ ИРАНА

ДЖАЛИЛАЯН Ф., НИКОЛАЕВА Т.В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Исследование применения художественно-композиционных характеристик национального костюма Ирана в проектировании современной одежды.

Методика. Использование методик историографического и системно-структурного анализа предоставило возможность определения ведущих художественно-композиционных характеристик и отделочных элементов национального иранского костюма.

Результаты. В ходе научного исследования выявлено, что в художественном проектировании современной одежды все более распространенным становится использование традиций народного костюма. Традиционный народный костюм является не только богатым проявлением национальной культуры, но и глубоким творческим и эмоциональным источником в развитии современного дизайна.

Научная новизна. Исследование структуры, ассортимента и художественно-композиционных характеристик костюма Ирана впервые рассмотрено с точки зрения проектирования современной одежды.

Практическая значимость. Результаты проведенных исследований могут быть использованы в создании современных коллекций женской одежды.

Ключевые слова: *национальные традиции, этнические мотивы, творческий источник, народный костюм, современный дизайн.*

RESEARCH OF ARTISTIC AND COMPOSITIONAL CHARACTERISTICS OF THE NATIONAL COSTUME OF THE IRANIAN PEOPLE

DZHALILAYAN F., NIKOLAEVA T.V.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Study of the using of artistic and compositional characteristics of the national costume of Iran in designing modern clothing.

Methodology. Using techniques historiographical and systematic structural analysis provided an opportunity to determine the leading artistic and compositional characteristics and finishing elements of the Iranian national costume.

Findings. During the research revealed that in the artistic design of modern clothing is becoming more common to use the traditions of folk costume. Traditional folk costume is not only a manifestation of the rich national culture, but also a deep emotional and creative source in the development of modern design.

Originality. Study of the structure and range of artistic and compositional characteristics costume Iran first considered from the standpoint of designing modern clothing.

Practical value. The results of the research can be used in the creation of modern collections of women's clothing.

Keywords: *national traditions, ethnic motifs, creative source, folk costume, modern design.*